

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ –
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ &
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΔΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΟΝ
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Ελληνικός κόμβος της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής METROFOOD-RI και το Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ΚΕΑΓΡΟ διοργάνωσαν την Κυριακή 3 Απριλίου Επιστημονική Εσπερίδα με τίτλο «Αποκεντρωμένες Ερευνητικές Υποδομές στον Αγροδιατροφικό Τομέα στην Ελλάδα». Στόχος της ημερίδας ήταν η παρουσίαση της τεχνογνωσίας που διαθέτουν και των υπηρεσιών που μπορούν να παρέχουν οι διοργανωτές φορείς για την ανάπτυξη και την ευημερία του αγροδιατροφικού τομέα. Η εσπερίδα πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Ν. Γερμανός της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο των εργασιών της 30^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Τροφίμων και Ποτών «DETROP boutique».

Η εσπερίδα άνοιξε με τους χαιρετισμούς των προσκεκλημένων. Ο κ. Κεφαλάς Γεώργιος, Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης στην Κεντρική Μακεδονία αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα των αποκεντρωμένων ερευνητικών υποδομών για κάθε τομέα δραστηριότητας και δήλωσε την υποστήριξη της Περιφέρειας στο έργο του METROFOOD-GR και του ΚΕΑΓΡΟ. Αντίστοιχα, ο κ. Διαμαντίδης Συμεών, Οικονομικός Επόπτης του Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ) μίλησε για την αυξητική τάση των εξαγωγών στο ΑΕΠ της χώρας (6,8 δις το 2021 έναντι 3,5 δις το 2017) σημαντικό μέρος των οποίων αποτελούν τα αγροδιατροφικά προϊόντα, η διασφάλιση της ποιότητας και της διατροφικής αξίας των οποίων δε θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς έρευνα και

καινοτομία, ενώ η επιβίωση της αγοράς αγροδιατροφικών προϊόντων εξαρτάται άμεσα από τη δυνατότητα εναρμόνισης με τις πρακτικές που προάγουν την προστασία του περιβάλλοντος. Ο κ. Χρήστος Ιωαννίδης, μέλος του Κέντρου Προστασίας Καταναλωτή (ΚΕΠΚΑ) και του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΦΕΤ αναφέρθηκε στις δράσεις και το ενδιαφέρον του ΚΕΠΚΑ σχετικά με τη διασφάλιση ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων για τους καταναλωτές και εξέφρασε την υποστήριξη του φορέα που εκπροσωπεί σε τέτοιες πρωτοβουλίες. Επιπλέον όσων προσκεκλημένων παρευρέθηκαν στην εσπερίδα με φυσική παρουσία, γραπτό χαιρετισμό απέστειλαν τόσο ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Μάθησης κ. Ευστράτιος Στυλιανίδης όσο και ο κ. Ιωάννης Μασούτης, Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ) και της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ). Στο χαιρετισμό του, ο κ. Στυλιανίδης αναφέρθηκε στις διεπιστημονικές και αποκεντρωμένες ερευνητικές υποδομές ως οδοδείκτες του σύγχρονου τρόπου παραγωγής της επιστημονικής γνώσης και οργάνωσης της ερευνητικής δραστηριότητας. Ο κ. Μασούτης στον χαιρετισμό που επίσης απέστειλε, επισήμανε τη συμβολή της έρευνας και της καινοτομίας στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της αγροδιατροφής και στην κομβικότητα της σύμπραξης επιχειρήσεων και ερευνητικής κοινότητας για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

Χαιρετισμό απηύθυναν επίσης οι πρόεδροι των υποστηρικτών και συνδιοργανωτών της εσπερίδας, Καθηγήτρια κ. Βικτωρία Σαμανίδου για το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και η Καθηγήτρια κ. Ελένη Δεληγιάννη για το Σύνδεσμο Χημικών Βορείου Ελλάδος. Η κα Σαμανίδου ανέφερε πως ο τομέας των τροφίμων αποτελεί τομέα αιχμής που συνδέεται με την ασφάλεια και την υγεία των πολιτών. Στη σημασία των τροφίμων για την υγεία των καταναλωτών και στις εξελίξεις στους τομείς της συσκευασίας και επισήμανσης αναφέρθηκε τέλος η κα Δεληγιάννη κλείνοντας τον κύκλο των χαιρετισμών.

Στη συνέχεια της εσπερίδας πραγματοποιήθηκαν εισαγωγικές παρουσιάσεις του Ελληνικού κόμβου της ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής, METROFOOD-GR, από την κα Μαρία Τσιμίδου, Ομότιμη Καθηγήτρια του Τμήματος Χημείας του ΑΠΘ και Συντονίστρια του Ελληνικού Κόμβου του METROFOOD και του Διεπιστημονικού Κέντρου Αγροδιατροφής από την κα Ουρανία Μενκίσογλου-Σπυρούδη, Ομότιμη Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωπονίας του ΑΠΘ και Πρόεδρο του ΚΕΑΓΡΟ. Η κα Τσιμίδου ανέλυσε την κεντρική ιδέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πίσω από το θεσμό των Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Υποδομών και παρουσίασε τους βασικούς στόχους κι επιδιώξεις του METROFOOD για την προώθηση της μετρολογίας στο πεδίο των τροφίμων και της διατροφής. Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στο χρονολόγιο δημιουργίας του METROFOOD-RI μέχρι σήμερα αλλά και στα επόμενα βήματα που απομένουν μέχρι την απόκτηση του καθεστώτος ERIC¹. Τέλος, παρουσίασε εν συντομία τη διάρθρωση, τους φορείς και τους επιστήμονες που συμμετέχουν στο METROFOOD-GR.

Αντίστοιχα η κα Μενκίσογλου παρουσίασε το Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής του ΑΠΘ ΚΕΑΓΡΟ, το οποίο δραστηριοποιείται στην έρευνα, τη μελέτη, τη διάδοση και τη μεταφορά τεχνογνωσίας και εκπαίδευσης στον τομέα της αγροδιατροφής. Τόνισε τον διεπιστημονικό χαρακτήρα αυτής της καινοτόμου μονάδας του ΑΠΘ, που στοχεύει στη διασύνδεση του Ακαδημαϊκού χώρου με τον τομέα της αγροτικής παραγωγής και της βιομηχανίας τροφίμων και στην επιστημονική υποστήριξη, την ενίσχυση σύγχρονων τεχνολογιών και την ανάπτυξη καινοτόμων πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της

¹ [European Research Infrastructure Consortium \(ERIC\)](https://www.eur-ic.org/)

βιώσιμης ανάπτυξης. Τέλος αναφέρθηκε στους επιστήμονες των 29 Εργαστηρίων του ΑΠΘ που συμμετέχουν στο ΚΕΑΓΡΟ, και εργάζονται με στόχο τη διείσδυση στον αγροδιατροφικό τομέα μιας μορφής κλιματικά έξυπνης γεωργίας για την παραγωγή προϊόντων υψηλής ανταγωνιστικότητας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Το τελευταίο τμήμα της εσπερίδας περιλάμβανε παρουσιάσεις συγκεκριμένων παραδειγμάτων που αναδεικνύουν την τεχνογνωσία των παρουσιαζόμενων ερευνητικών υποδομών και περιγράφουν με μεγαλύτερη σαφήνεια περιπτώσεις και προβλήματα του αγροδιατροφικού τομέα στα οποία τόσο το METROFOOD-GR όσο και το ΚΕΑΓΡΟ μπορούν να συμβάλουν με θετικό πρόσημο. Πιο συγκεκριμένα, η κ. Φανή Μαντζουρίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Χημείας του ΑΠΘ και Αναπληρώτρια Συντονίστρια του METROFOOD-GR αναφέρθηκε στη σημασία της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών για την παραγωγική ανάπτυξη της χώρας αλλά και στις μελλοντικές προκλήσεις με τις οποίες καλείται να αναμετρηθεί (κλιματική αλλαγή, υποσιτισμός, μη-μεταδιδόμενες ασθένειες κλπ). Επιπλέον, η κα Μαντζουρίδου, μέσω της παρουσίασης της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών του METROFOOD-GR σε επίκαιρα θέματα επεξεργασίας και ελέγχου ποιότητας α) προϊόντων ελιάς, β) μελιού και γ) του κρόκου Κοζάνης, ανέδειξε τα πολλαπλά οφέλη που θα μπορούσαν να έχουν οι παραγωγοί και μεταποιητές του αγροδιατροφικού τομέα από τη συνεργασία τους με το METROFOOD-GR.

Από πλευράς ΚΕΑΓΡΟ, η κα Αικατερίνη Καραμανώλη, Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωπονίας του ΑΠΘ και Γραμματέας του ΚΕΑΓΡΟ, παρουσίασε τις υπηρεσίες που αναπτύσσει το ΚΕΑΓΡΟ, έχοντας ρόλο συντονιστικό κατά την ανάπτυξη ολοκληρωμένων σύγχρονων προσεγγίσεων στην αγροδιατροφική αλυσίδα, με κύριο στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και την δημιουργία συστημάτων σήμανσης που πιστοποιούν τη μοναδικότητα και ιχνηλασιμότητα τους. Επιπλέον τόνισε ότι το ΚΕΑΓΡΟ πέραν της ερευνητικής δραστηριότητας, στοχεύει στην διάδοση της τεχνογνωσίας και στην ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στην αγροδιατροφή φορέων με τη διοργάνωση αντίστοιχων δράσεων. Τέλος ο κ. Στέφανος Κουνδουράς, Καθηγητής και Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Γεωπονίας του ΑΠΘ ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου «ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΑΜΠΕΛΟΥ» παρουσίασε ως παράδειγμα ολοκληρωμένης διεπιστημονικής προσέγγισης στο πλαίσιο του ΚΕΑΓΡΟ, την ανάπτυξη τεχνογνωσίας, που αφορά στον προσδιορισμό και την αναγνώριση χαρακτηριστικών ελληνικών ποικιλιών αμπέλου και των προϊόντων τους και αποτελεί υπηρεσία που απευθύνεται στον τομέα της αμπέλου και του οίνου.

(από αριστερά προς τα δεξιά) Ελένη Δεληγιάννη, Μαρία Τσιμίδου, Στέφανος Κουνδουράς, Ουρανία Μενκίσογλου-Σπυρούδη, Κατερίνα Καραμανώλη, Βικτώρια Σαμανίδου, Φανή Μαντζουρίδου, Μαρία Παπαδοπούλου

Χαιρετισμός κ. Γεώργιου Κεφαλά, Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Οικονομίας στην Κεντρική Μακεδονία

Χαιρετισμός κ. Γεώργιου Κωνσταντόπουλου, Οικονομικού Επόπτη Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ)

Χαιρετισμός κ. Ιωαννίδη Χρήστου, μέλους του Κέντρου Προστασίας Καταναλωτή (ΚΕΠΚΑ) και του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΦΕΤ

Τι είναι μια Ε.Ε.Υ

- ❑ Οι **Ε.Ε.Υ** είναι εγκαταστάσεις, πόροι (συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων) και υπηρεσίες που αξιοποιούνται από τις ερευνητικές κοινότητες για την παραγωγή ερευνητικού έργου και καινοτομίας στο πεδίο δράσης τους.
- ❑ Ο **ορισμός περιλαμβάνει** : κύρια επιστημονικά όργανα (ή ομάδες οργάνων), πηγές πρόσβασης σε υπάρχουσα γνώση όπως συλλογές, αρχεία και επιστημονικά δεδομένα, ε-υποδομές όπως συστήματα αποθήκευσης και ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων, δίκτυα επικοινωνιών καθώς και κάθε εργαλείο απαραίτητο για την επίτευξη αριστείας στην έρευνα και καινοτομία.

Article 2 (6) of the Regulation (EU) No 1291/2013 of 11th December 2013 on Establishing Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020)

✓ 18 χώρες
✓ 47 ερευνητικά
ιδρύματα

METRO FOOD
Preparatory Phase

ΚΕΑΓΡΟ: 29 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΠΟ 5 ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΠΘ

έλεγχος & πιστοποίηση γεωργικών πρακτικών μειωμένων εισροών & εκροών στον αγρό

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
Κλιματικά Έξυπνη Γεωργία

διαχείριση «απώλειας & σπατάλης τροφίμων» αξιοποίηση γεωργικών αποβλήτων

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ παραγωγή & διακίνηση

βιομηχανία τροφίμων (ΜΜΕ) καινοτόμα, ασφαλή, πιστοποιημένα, ανταγωνιστικά, ποιοτικά,

Παραγωγή-Μεταποίηση ποιότητα-σήμανση μείωση αποτύπωμα άνθρακα

#EUGreenDeal

Farm to Fork Strategy

www.keagro.auth.gr

Επιστημονικές Δημοσιεύσεις (2015-2022) > 90

Ερευνητικά Έργα (2017-) (εθνικά και ευρωπαϊκά)

- "The Oleum project" (European Union's Horizon 2020 research and innovation programme, 2016-2020)
- "The FNS Cloud project" (European Union's Horizon 2020 research and innovation programme, 2019-2023)
- Αξιοποίηση παραπροϊόντων και αποβλήτων ελαιουργίας για την παραγωγή καινοτόμων βιολειτουργικών ζωοτροφών και ποιοτικών ζωικών προϊόντων" (ΕΡΕΥΝΟ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, 2021-2023)
- "ΦΙΛΕΛΙΑ – Ανάπτυξη βρώσιμης ελιάς φυλική προς τη μεσογμένη σε ελιές διατροφή" (Κεντρική Μακεδονία 2014-2020, 2021-2023)

• Βιολογική και Συμβατική ελαιοκαλλιέργεια ποικιλίας Κορωνέικης στην Περιφέρεια Κρήτης – Μελέτη αξιολόγησης των δύο συστημάτων" (Χρηματοδ.: Περιφ. Κρήτης)

• ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ 'ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ' (ΓΓΕΤ, 2018-2021)

• "QuaAuthentic - ΤΙΕΔΚ-05678. (ΕΡΕΥΝΟ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ 2018-2021)

• "Ανάπτυξη μεθοδολογιών για τον ποιοτικό έλεγχο-νοθεία των προϊόντων ελιάς" (ΕΡΕΥΝΟ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, 2018-2021)

ΔΡΟΜΟΙ ΤΩΝ
ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ

ΓΓΕΚ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Παράδειγμα ανάπτυξης
τεχνογνωσίας που
αναπτύχθηκε από
επιστήμονες του
ΚΕΑΓΡΟ στον τομέα
της αμπέλου και του
οίνου

ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΑΜΠΕΛΟΥ:

Οι δρόμοι των Αμπελώνων - Δημιουργία εθνικών
ερευνητικών δικτύων στην αλυσίδα αξίας του Αμπελιού

> 150 ερευνητές
> 20 ερευνητικές ομάδες

Χημικός/οργανοληπτικός χαρακτηρισμός ποικιλιών – βιοσυνθετικά μονοπάτια

- Προσδιορισμός φαινολικών συστατικών στους φλοιούς λευκών ποικιλιών
- Προσδιορισμός ανθοκυανών και ταννινών στους φλοιούς ερυθρών ποικιλιών
- Προσδιορισμός γλουταθειόνης, αμινοξέων και αφομοιώσιμου αζώτου σε γλεύκος ερυθρών και λευκών ποικιλιών
- Προσδιορισμός πτητικών συστατικών στους φλοιούς ερυθρών και λευκών ποικιλιών

KEAGRO
INTERDISCIPLINARY
AGRI-FOOD CENTER | AUTH